

การสร้างสรรค์งานเขียนให้ความรู้

ผ่านการจัดรูปแบบเอกสารดิจิทัลอย่างมืออาชีพ
รายวิชา 1152304 เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับภาษาไทย

อุภาวรรณ นามศิริ

การจัดหน้าเอกสารไม่ใช่แค่ความสวยงาม
แต่เป็นศิลปะในการสื่อสารและจิตวิทยาการนำเสนอ

หัวใจของการจัดเอกสารดิจิทัล

โครงสร้าง (Styles)

การวางข้อความให้เป็นระบบ
ช่วยรักษาความสม่ำเสมอและ
ประหยัดเวลาในการจัดการ

ภาพประกอบ (Visuals)

ศิลปะการสื่อสารด้วยภาพ การจัด
วางที่กลมกลืนและคำอธิบายที่
ช่วยส่งเสริมความเข้าใจให้ผู้อ่าน

องค์ประกอบศิลป์ (Layout)

การจัดหน้า การจัดการพื้นที่ว่าง
ระยะขอบ และอักขรวิธีไทย
ให้ถูกต้อง

โครงสร้างของงานเขียน

การวางโครงสร้างอย่างเป็นระบบด้วยเครื่องมือ Styles (สไตล์)

การตั้งคำระดับ Heading (หัวเรื่อง)

Heading 1 (หัวเรื่องหลัก)

เปรียบเสมือนป้ายชื่อเรื่องที่ต้องโดดเด่นและดึงดูดสายตา เลือกใช้รูปแบบตัวอักษรที่อ่านง่ายและมีขนาดใหญ่กว่าเนื้อหาปกติอย่างชัดเจน อาจใช้ตัวหนาเพื่อเพิ่มน้ำหนักทางสายตา ใช้เปิดหัวข้อใหญ่เพื่อให้ทราบภาพรวมทันที

Heading 2 (หัวเรื่องรอง)

ทำหน้าที่แบ่งย่อยเนื้อหาหลักออกเป็นประเด็นต่างๆ ช่วยให้ผู้อ่านกวาดสายตา (Skim) ได้ง่าย ควรมีขนาดตัวอักษรเล็กกว่า Heading 1 เล็กน้อย ช่วยให้เอกสารที่มีความยาวดูเป็นสัดส่วนและไม่น่าเบื่อ

ระดับเนื้อความ (Normal หรือ Body Text)

นี่คือส่วนที่บรรจุรายละเอียดข้อมูลและความรู้ทั้งหมด การตั้งค่าในส่วนนี้มีความสำคัญอย่างยิ่งยวดต่อความน่าอ่าน:

ฟอนต์มาตรฐาน เลือกใช้แบบอักษรที่สบายตาสำหรับการอ่านบนหน้าจอ

ขนาดพอดี กำหนดขนาดตัวอักษรให้เหมาะสม ไม่เล็กหรือใหญ่จนเกินไป

โปร่งสบาย กำหนดระยะห่างระหว่างบรรทัด (Line Spacing) ให้โปร่งสบาย ไม่ดูอัดแน่น

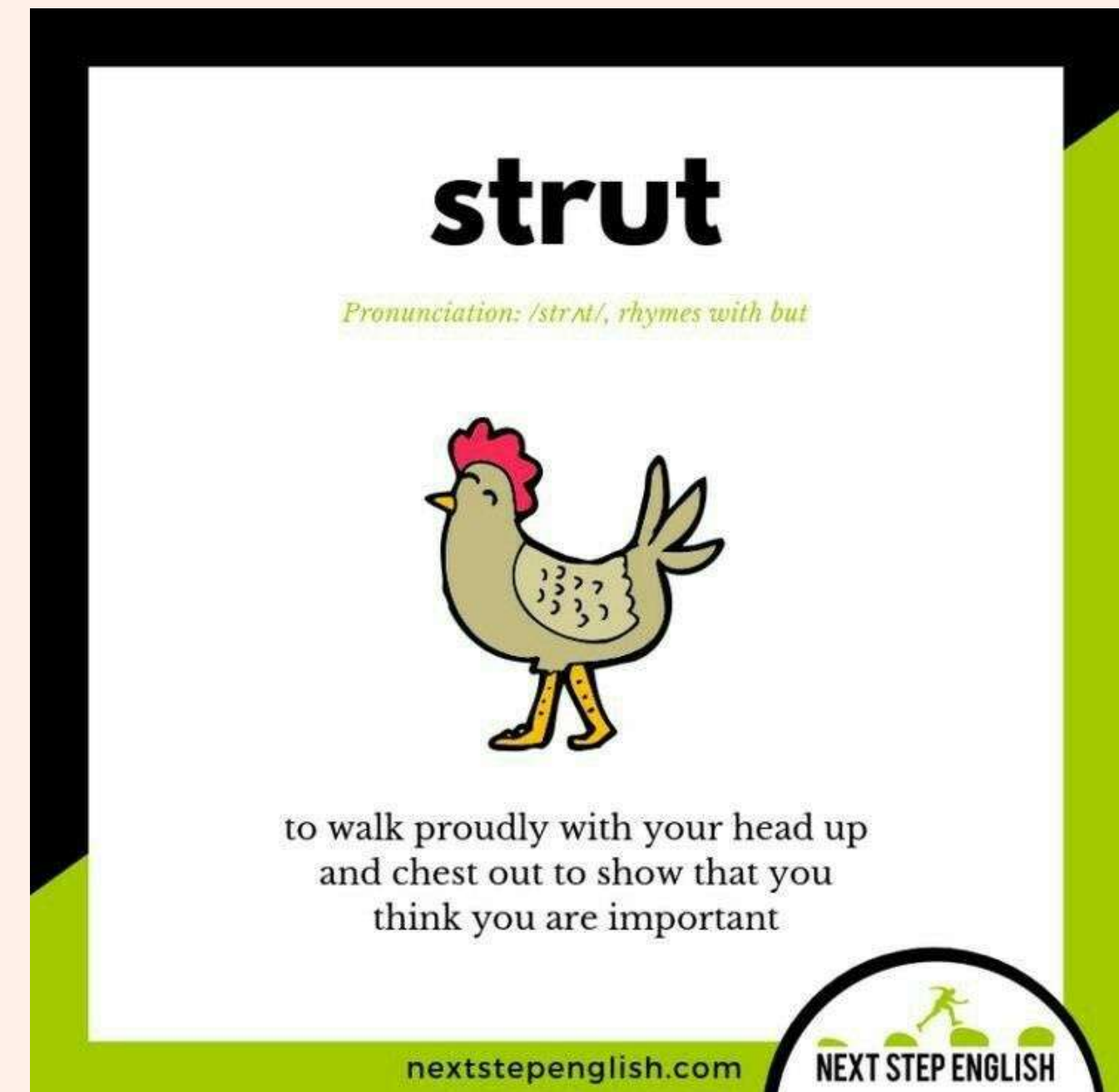
สร้างสารบัญง่าย: การใช้ Styles ครบทุกระดับ เป็นพื้นฐานสำคัญในการสร้างสารบัญอัตโนมัติได้อย่างรวดเร็วแม่นยำ

ศิลปะการสื่อสารด้วยภาพ

แม้ภาษาไทยจะมีความงดงามในการบรรยาย แต่ภาพ 1 ภาพสามารถแทนคำอธิบายได้นับพันคำ การเลือกภาพต้องช่วยส่งเสริมความเข้าใจและสอดคล้องกับเนื้อหาอย่างแท้จริง

เน้นสุนทรียภาพและความเรียบง่าย (Minimalist) หลีกเลี่ยงภาพที่รกสายตา ภาพที่ดูสะอาดตาจะช่วยยกระดับให้เอกสารดูเป็นทางการและมีความเป็นมืออาชีพมากขึ้น

ขานนาค

ขาน หมายถึง กล่าว พูด เช่น ขานชื่อ หมายถึงว่าเรียกชื่อ ขานรับ หมายถึงว่าออกเสียงตอบเสียงเรียก

นาค แปลว่า ผู้ประเสริฐ ผู้ไม่ทำบาป หมายถึงผู้ที่เตรียมเข้าอุปสมบทเป็นภิกษุ โดยปกติในวันสุกดิบหรือเช้าวันบวช ชายผู้มีความประสงค์จะบวชเป็นภิกษุ จะมีพิธีปลงผมคือโกนผมโกนคิ้วแล้วอาบน้ำแตงตัวนุ่งขาวห่มขาว ซึ่งเรียกว่า นาค ถ้ามีการทำขวัญนาคก็มักจะต้องปลงผมและทำพิธีก่อนวันบวช

เมื่อรวม ขาน และ นาค เป็น ขานนาค หมายถึง กล่าวรับคำและตอบคำถามของอุปัชฌาย์และพระกรรมวาจาจารย์ต่อหน้าพระสงฆ์ในพิธีบรรพชาอุปสมบท ในพิธีนาคจะเข้าไปนั่งอยู่ต่อหน้าพระอุปัชฌาย์ พระกรรมวาจาจารย์ และพระสงฆ์ พร้อมทั้งมีเครื่องอัฐบริวารครบถ้วน นาคจะกล่าวคำขอบวชต่อหน้าพระอุปัชฌาย์ แล้วจะตอบข้อซักถามเกี่ยวกับคุณสมบัติและความพร้อมของผู้ขอบวชต่อพระกรรมวาจาจารย์ รวมเรียกว่า การขานนาค

ต่อมาอนุโลมเรียกคำที่นาคต้องท่องเพื่อกล่าวในพิธีบรรพชาอุปสมบททั้งหมดว่าการขานนาค เช่น จะบวชอยู่อาทิตย์หน้าแล้ว ท่องขานนาคได้หรือยัง

WARNING

คำเตือน

การใช้ "นะค่ะ" "นะค่ะ"

เป็นความผิดอาญาแผ่นดิน

การจัดตำแหน่งภาพ (Text Wrapping)

- **แนวนเดียวกับข้อความ (In Line with Text)** ภาพจะถูกวางเสมือนเป็นตัวอักษรตัวหนึ่ง เหมาะสำหรับภาพขนาดเล็กหรือสัญลักษณ์ที่ต้องไปพร้อมกับประโยค
- **จัตุรัส (Square)** ข้อความจะไหลล้อมรอบภาพเป็นรูปสี่เหลี่ยม เหมาะสำหรับภาพไว้ด้านซ้ายหรือขวาเพื่อประหยัดพื้นที่กระดาษ
- **บนและล่าง (Top and Bottom)** ข้อความจะอยู่ด้านบนและล่างของภาพเท่านั้น เหมาะสำหรับภาพที่ต้องการให้อ่านหยุดพิจารณาอย่างเต็มที่
- **คำอธิบายภาพ (Caption)** สิ่งที่ขาดไม่ได้ ต้องเขียนให้กระชับ จัดวางกึ่งกลางใต้ภาพ ใช้ตัวอักษรขนาดเล็กกว่าเนื้อหาหลักเพื่อแบ่งสัดส่วนชัดเจน

วรรณกรรมที่แท้จริงนะ ต้องใช้คอมพิวเตอร์เขียนเท่านั้นไม่รู้หรอ (เล่ม 1)

ผู้เขียน: ส เรือโนมาหาสมุทร
ออกแบบปก: Chee-Qi
สำนักพิมพ์: พระลิ (Palo Publishing)
จำนวนหน้า: 249 หน้า ปกอ่อน
พิมพ์ครั้งที่ 1 — เมษายน 2562

วรรณกรรมที่แท้จริงนะ ต้องใช้คอมพิวเตอร์เขียนเท่านั้นไม่รู้หรอ ผลงานเข้ารอบสุดท้ายรางวัลโรตปี 2564 เป็นโล่โชนเวลล์แรกของ ร เรือโนมาหาสมุทร หรือที่รู้จักกันในนาม จิตานันท์ เหลืองเพียรสมุท นักเขียนรางวัลโรตปีจากรวมเรื่องสั้น สิงโตนอกคอก

หากปัญหาประดิษฐ์ที่มนุษย์สร้างขึ้นทำหน้าที่แทนมนุษย์ได้ทุกอย่าง จะเกิดอะไรตามมาบ้าง เป็นคำถามชวนขบคิดจากวรรณกรรมที่แท้จริงนะ ต้องใช้คอมพิวเตอร์เขียนเท่านั้นไม่รู้หรอ มนุษย์ยังมีความสำคัญอยู่หรือไม่ และตั้งอยู่สถานะใดในสังคมนวนิยายเรื่องนี้ว่าด้วยเรื่องโลกอนาคตที่นาโอโตะ มนุษย์ผู้เป็นเจ้าของหุ่นยนต์ นักเขียนสามตัว แอนแอนมาลิทัว 463AAC และ ชิโยะ หุ่นยนต์ทั้งสามผลิตงานวรรณกรรมที่แตกต่างกัน สองตัวแรกเป็นหุ่นยนต์ทำเงินให้เจ้าของเป็นอย่างมาก ด้วยการเขียนนวนิยายแนวพาฝันรักโรแมนติก และแนวเลิฟซีนเบาสมองที่คนทั่วไปมักจะหยิบมาอ่าน และตัวสุดท้าย ชิโยะ หุ่นยนต์ที่ถูกสร้างขึ้นมาเพื่อเขียนวรรณกรรมส่งเข้าประกวด ในยุคสมัยที่หุ่นยนต์เป็นชนชา เป็นเสมือนมันสมองที่สองของมนุษย์ที่แสดงประสิทธิภาพได้ อย่างประจักษ์ชัด งานเขียนที่สร้างสรรค์จากมนุษย์จึงไม่สามารถดำรงอยู่ได้กลายเป็นวรรณกรรมที่ล้าหลังและไม่ถูกกล่าวถึง

กระทั่งเกิดเหตุการณ์หุ่นยนต์โลกเลียนวรรณกรรมที่เป็นผลงานของมนุษย์ เนื้อหาส่วนหนึ่งในเรื่อง ที่กล่าวว่า “แท้จริงแล้ววรรณกรรมของเอโอหรือมนุษย์กันแน่ที่ดีกว่า” (ร เรือโนมาหาสมุทร, 2562, 227) จึงชวนให้ตั้งคำถามว่า...

แม้เทคโนโลยีจะวิวัฒนาการไปจนถึงขีดสุดถึงขั้นทำหน้าที่เป็นมันสมองของมนุษย์ได้ แต่งานวรรณกรรม “ที่แท้จริง” ยังต้องอาศัยจิตวิญญาณของมนุษย์อยู่หรือไม่?

ร เรือโนมาหาสมุทร นำเสนอเรื่องราวผ่านมนุษย์และหุ่นยนต์ มนุษย์เป็นเพียงผู้กำกับให้หุ่นยนต์ทำสิ่งต่าง ๆ แทน ไม่ว่าจะเป็นการเขียนหนังสือ ทำความสะอาด เป็นพนักงานขายของ การจัดการบัญชีธนาคาร การซื้อขายออนไลน์ หรือกระทั่งการคุยกับบรรณาธิการต้นฉบับ คอมพิวเตอร์ ก็เป็นผู้จัดการทั้งสิ้น หากเป็นเช่นนั้น มนุษย์ยังจะมี ความเป็นมนุษย์ อยู่หรือไม่ ในเมื่อหุ่นยนต์เข้ามาแทนที่ในทุกมิติ

ประเด็นสำคัญอีกประการหนึ่ง คือหุ่นยนต์มีความรู้สึกนึกคิดหรือไม่ จะเห็นได้ว่าการที่หุ่นยนต์คัดลอกต้นฉบับนวนิยายของมนุษย์ โดยไม่รู้สึกรู้ว่าเป็นเรื่องเลวร้าย แต่กลับเป็นสิ่งที่สร้างเม็ดเงินให้กับมนุษย์ มันสะท้อนให้เห็นชุดความคิดของคนในสังคม ทามกระแสนิโคโนมว่าผู้คนพากัน

หลงลืม ละเลยศีลธรรมหรือไม่ เมื่อความโลภเข้ามาแทนที่ เห็นความสำคัญของช่องทางการหารายได้มากกว่าศีลธรรม เมื่อเป็นเช่นนั้น สิ่งนี้จะส่งผลอย่างไรต่อสังคม ดังตัวอย่าง

“จะถามเรื่องนิยายของชิโยะหรอ ไม่ได้หรอกนะเจ้านาย ประเด็นนี้มันเป็นปัญหาเชิงศีลธรรมคุณธรรมนะ ความถูกต้อง ความรู้สึกผิดชอบชั่วดี อะไรทำนองพวกนี้ มันไม่ใช่ปัญหาของพวกเราคอมพิวเตอร์หรอก มันเป็นเรื่องที่มนุษย์ต้องตัดสินใจเอง”

“แต่ถ้าถามฉันจริง ๆ ละก็...คงช่วยได้แค่วิเคราะห์ว่าทางไหนจะเกิดประโยชน์สูงสุดเท่านั้นแหละ ประโยชน์ในเชิงตัวเลขเงินรางวัลนะ ถ้าส่งงานนั้นไปโดยไม่ถอนออกมา ยังไงก็จะชนะและได้เงินใช้ใหม่ แบบนี้แหละคือทางที่เกิดประโยชน์มากที่สุด” (ร เรือโนมาหาสมุทร, 2562, 153)

วรรณกรรมที่แท้จริงนะ ต้องใช้คอมพิวเตอร์เขียนเท่านั้นไม่รู้หรอ เล่าเรื่องอย่างยกย่องและน่าขบคิด จะชวนให้ผู้อ่านหันกลับมามองโลกปัจจุบัน มองความเปลี่ยนแปลง และความเป็นไปของโลกพร้อมกับพิจารณาว่าสิ่งใดถูกกลืนหายไปอย่างช้า ๆ บ้าง เพื่อไม่ให้ตัวตนของเราเป็นเช่นนั้น และเพื่อให้จิตวิญญาณของมนุษย์ที่แท้จริงยังดำรงอยู่

สุนทรียภาพแห่งการจัดหน้า

ระยะขอบและช่องไฟ

เอกสารที่ดูดีไม่ได้เกิดจากการใส่กราฟิกมากมาย แต่เกิดจากการจัดการพื้นที่ว่าง (White Space) ให้เกิดประโยชน์ การกำหนดระยะขอบ (Margins) ทั้งสี่ด้านต้องมีความพอดี ไม่กว้างหรือแคบเกินไป การตั้งค่าระยะห่างระหว่างย่อหน้า (Spacing) เปรียบเสมือนการเว้นช่องไฟเพื่อพักสายตา ช่วยให้ผู้อ่านรู้ว่าเมื่อใดเนื้อหาเปลี่ยนประเด็น ทำให้รู้สึกผ่อนคลายและติดตามเนื้อหาได้ไม่รู้สึกล้า

หนังสือ คีนมั่ง
(The Sailor Who Fell from
Grace with the Sea)

ผู้เขียน ยูกิโอะ มิซึมา (Yukio Mishima)
ผู้แปล อังพรพรรณ โอตระกูล (อ. อาลิ)
สำนักพิมพ์ อ่าน๑๐๑ สำนักพิมพ์ (พิมพ์ครั้งที่ 4)
ราคา 299 บาท

“ความรุ่งโรจน์เป็นสิ่งที่ขมขื่นเสมอ เพราะมันเชื่อมโยงกับความตายและ อันตรายอย่างแยกไม่ออก”

ยูกิโอะ มิซึมา ได้รับการยกย่องให้เป็นหนึ่งในนักเขียนชาวญี่ปุ่นที่โด่งดังและได้รับการยอมรับในระดับสากล ด้วยฝีมือการประพันธ์ที่ลุ่มลึก การหยิบยกความขัดแย้งในเบื้องลึกของจิตใจมนุษย์มาตีแผ่อย่างกล้าหาญ และมีสไตล์การเล่าเรื่องที่ดิบเถื่อนทางตรงโดยไม่เคยประนีประนอมต่อความรู้สึกของผู้อ่านเอกลักษณ์อันโดดเด่นนี้ได้ถูกบรรจุถ่ายทอดลงในผลงานเรื่อง “คีนมั่ง” นวนิยายขนาดสั้นที่ไม่ใช่เพียงงานเขียนสะท้อนสังคมทั่วไป แต่เปรียบเสมือนกระจกเงาบานใหญ่ที่สะท้อนให้เห็นรอยร้าวลึกกระหว่างอุดมคติ ความรัก และความโหดเหี้ยมที่ซ่อนเร้นอยู่ภายใต้ใบหน้าอันใสซื่อของเด็กชาย

เรื่องราวเริ่มต้นขึ้นเมื่อ “โซบุโระ” เด็กชายวัยสิบสามปีเฝ้ามอง “รูยจิ” กะลาสีเรือผู้แวะเวียนเข้ามาในชีวิตของเขา และ “ฟูซาโกะ” ผู้เป็นแม่ในสายตาของเด็กผู้ชายที่กำลังเติบโตและโหยหาต้นแบบ พ่อมักเป็นภาพแทนของความยิ่งใหญ่ รูยจิในตอนแรกจึงเป็นสัญลักษณ์ของชายชาตรี เป็นวีรบุรุษผู้รักอิสระและกล้าศึกกับความดิบเถื่อนของท้องทะเลอันกว้างใหญ่ แต่เมื่อรูยจิผู้ผ่านร้อนผ่านหนาวและมีประสบการณ์ต่อโลกมาอย่างโชกโชน คัดสินใจละทิ้งอิสรภาพแห่งเกลียวคลื่นเพื่อมาสร้างครอบครัวบนฝั่ง เขามองโนบุโระด้วยสายตาแห่งความเมตตาและต้องการหยิบยื่นความอบอุ่นให้ในฐานะพ่อคนใหม่ โดยหาว่าความอ่อนโยนและการยอมจำนน

การมีอำนาจของผู้ใหญ่ ผู้ใหญ่มักหลงลืมตัวและถือว่าตนมีอำนาจโดยชอบธรรมในการจัดการและตีกรอบชีวิตเด็ก โดยลืมนึกถึงโลกทัศน์และความรู้สึกเบื้องต้นที่กำลังก่อตัวอยู่ภายในใจของพวกเขา

อ่านหนังสือเล่มนี้เถอะที่รัก
อุกาเบศร์ ยานพิณ

ต่อโลกของผู้ใหญ่นั้น กำลังทำลายภาพอุดมคติอันสูงส่งในใจของเด็กคนหนึ่งลงอย่างย่อยยับ

ในขณะเดียวกัน ฟูซาโกะในฐานะแม่ ก็เป็นตัวแทนของผู้ใหญ่ที่ติดอยู่กับกรอบอุดมคติของการสร้างครอบครัวที่สมบูรณ์แบบ เธอหลงใหลไปกับความรักครั้งใหม่และชีวิตที่วาดฝันไว้ จนหลงลืมและมองข้ามความรู้สึกนึกคิดที่แท้จริงของลูกชาย โดยหักทักเอาเองว่าความมั่นคงที่เธอเลือกคือสิ่งที่ดีที่สุดสำหรับทุกคนในบ้าน

สิ่งที่น่าตกใจและชวนติดตามที่สุดในนวนิยายเรื่องนี้ คือการเปิดเปลือยความรู้สึกของเด็กที่เต็มไปด้วยความอยากรู้อยากลอง แก่งเพี้ยนของโนบุโระสะท้อนธรรมชาติของเด็กอย่างแท้จริง เป็นวัยที่ปราศจากอุดมคติ จอมปลอมแบบที่ผู้ใหญ่พยายามยัดเยียด พวกเขามีเพียงความอยากรู้อยากเห็นที่ไล่ชื่อราวกับผ้าขาวแต่กลับซ่อนความเล็ดเย้นเอาไว้ นำไปสู่พฤติกรรมอันโหดเหี้ยมได้อย่างไม่อาจคาดเดา สิ่งที่สะท้อนความคิดของเด็กกลุ่มนี้ได้อย่างชัดเจนที่สุดคือความเชื่อที่ว่า การที่วีรบุรุษละทิ้งความยิ่งใหญ่เพื่อมามีชีวิตที่แสนธรรมดาถือเป็นความผิดพลาดที่ไม่อาจให้อภัย ความคิดที่ยึดติดกับความสมบูรณ์แบบนี้เองที่ผลักดันให้พวกเขาตัดสินใจกระทำ

สิ่งอันสยดสยองขึ้นในท้ายที่สุด เพื่อพิพากษาและรักษาสถานะความเป็นวีรบุรุษของรูยจิให้คงอยู่ตลอดกาล

ไม่เพียงแต่ความลุ่มลึกของเนื้อหาเท่านั้น สิ่งที่ทำให้ “คีนมั่ง” เป็นผลงานที่โดดเด่น คือความงดงามทางวรรณศิลป์ มิซึมาใช้กลวิธีพรรณนาโวหารที่ละเอียดอ่อนและคมคาย โดยเฉพาะการสร้างเปรียบเทียบที่ทำให้ผู้อ่านเห็นภาพได้อย่างชัดเจน ท้องทะเลอันบ้าคลั่งถูกพรรณนาให้เป็นตัวแทนของความมีชีวิตชีวา อิสรภาพ และความยิ่งใหญ่ของลูกผู้ชาย ส่วนการใช้ชีวิตบนฝั่งกลับถูกสะท้อนให้เห็นถึงความซ้ำซากจำเจ ความน่าเบื่อหน่าย และการผูกพันของจิตวิญญาณ ภาษาที่มิซึมาใช้ไม่เพียงแต่สร้างภาพจำที่งดงาม แต่ยังกรีดลึกเข้าไปถึงจิตวิทยาของตัวละคร ผู้อ่านจะรู้สึกราวกับถูกดึงเข้าไปสำรวจความลับสนความหวาดกลัว และความหะเยอหะยานที่ถูกซ่อนอยู่ในใจของเด็กชายและกะลาสีเรือ ทำให้เราเข้าถึงทุกท่วงอารมณ์ของมนุษย์ได้อย่างแนบเนียน

หากมองลึกลงไปในบริบทของสังคมญี่ปุ่น นวนิยายเรื่องนี้สะท้อนภาพความขัดแย้งในยุคหลังสงครามได้อย่างแยบคาย ญี่ปุ่นที่เคยรุ่งมั่งมีในวิถีดั้งเดิมอันเด็ดเดี่ยวซึ่งเปรียบได้กับความยิ่งใหญ่ของท้องทะเล

กำลังถูกกลืนกินด้วยวิถีชีวิตสมัยใหม่ที่เน้นความสะดวกสบายและวัตถุนิยมซึ่งเปรียบเหมือนการใช้ชีวิตบนฝั่ง ชื่อเรื่อง “คีนมั่ง” หรือในภาษาอังกฤษ “The Sailor Who Fell from Grace with the Sea” จึงแฝงการตีความที่ลึกซึ้ง เพราะการคืนฝั่งของรูยจิไม่ใช่การกลับสู่รังที่อบอุ่น แต่กลับเป็นการสูญเสียเกียรติยศอันน่ายกลอง เป็นการยอมสละทั้งความภาคภูมิใจแห่งท้องทะเลเพื่อลงมาสู่ความสามัญอันน่าเบื่อหน่ายในสายตาของเด็ก ๆ

“คีนมั่ง” เป็นผลงานวรรณกรรมที่ทำหยาความคิดและชวนให้ติดตามตั้งแต่หน้าแรก จนถึงหน้าสุดท้าย ท้ายที่สุดหนังสือเล่มนี้ได้ทิ้งประเด็นอันหนักอึ้งให้เราได้ขบคิด โดยเฉพาะเรื่องการเมืองอำนาจของผู้ใหญ่ ผู้ใหญ่มักหลงลืมตัวและถือว่าตนมีอำนาจโดยชอบธรรมในการจัดการและตีกรอบชีวิตเด็ก โดยลืมนึกถึงโลกทัศน์และความรู้สึกเบื้องต้นที่กำลังก่อตัวอยู่ภายในใจของพวกเขา สำหรับผู้ที่สนใจ นวนิยายเล่มนี้ไม่เพียงแต่มอบอรรถรสในการอ่าน แต่ยังเป็นบทเรียนสำคัญที่ชวนให้เราหันกลับมาทบทวนความเข้าใจระหว่างวัย และระมัดระวังอำนาจที่เราปล่อยใช้ในฐานะผู้ใหญ่ให้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น

ที่มาภาพ <https://unsplash.com/photos/lighted-lighter-in-dark-room-aTibvImEPmU>

ภาพลวงตา

ในความสัมพันธ์

สังคมมนุษย์ประกอบด้วยความสัมพันธ์ที่ซับซ้อน บุคคลต่างมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันผ่านการสื่อสารและการกระทำ ในหลายกรณีความสัมพันธ์เหล่านั้นซ่อนเร้นความรุนแรงทางอารมณ์ที่มองไม่เห็นด้วยตาเปล่า ความรุนแรงรูปแบบหนึ่งที่สร้างบาดแผลลึกซึ่งต่อจิตใจคือพฤติกรรมการปั่นหัวหรือการครอบงำทางจิตใจ พฤติกรรมนี้ทำลายความเชื่อมั่นและบิดเบือนการรับรู้ความจริงของเหยื่อ งานเขียนปกิณกะนี้มุ่งสำรวจปรากฏการณ์ดังกล่าว โดยเจาะลึกถึงรากศัพท์ ความหมาย และรูปแบบการปรากฏในบริบทต่าง ๆ ทั้งในครอบครัว ห้องเรียน และสถานที่ทำงาน เพื่อให้ผู้อ่านตระหนักรู้และ เท่าทันภัยเงียบที่อาจแฝงอยู่ในชีวิตประจำวัน

คำว่า แก๊สไลต์ (Gaslighting) มีที่มาจากบทละครเวทีเรื่อง Gas Light ของแพทริก แฮมิลตัน (Patrick Hamilton) นักเขียนชาวอังกฤษบทละครนี้จัดแสดงครั้งแรกในปี คริสต์ศักราช 1938 และต่อมาวงการภาพยนตร์ได้นำไปสร้างเป็นภาพยนตร์ฮอลลีวูดอันโด่งดังในปี คริสต์ศักราช 1944 เรื่องราวบอกเล่าพฤติกรรมของสามีที่พยายามครอบงำจิตใจภรรยาเพื่อหวังขูดสมบัติ สามีใช้วิธีหลอกลวงและบิดเบือนความจริงในบ้านให้มีดลง เมื่อภรรยาทักท้วงถึงความผิดปกติ สามีกลับปฏิเสธอย่างหนักแน่นและยืนยันว่าแสงตะเกียงยังสว่างเท่าเดิม พร้อมทั้งกล่าวหาว่าภรรยาคิดไปเองและมีอาการทางประสาท การกระทำซ้ำ ๆ เช่นนี้ส่งผลให้ภรรยาเริ่มสงสัยในสติปัญญาและการรับรู้ของตนเอง

ในเวลาต่อมา นักจิตวิทยาจึงนำคำว่าแก๊สไลต์มาเรียกพฤติกรรมการบิดเบือนความจริง การป้ายเปี่ยง หรือการให้ข้อมูลเท็จอย่างแนบเนียน เพื่อทำให้เหยื่อเกิดความสับสน หวาดระแวง และสูญเสียความมั่นใจในตนเองจนต้องพึ่งพาและยอมจำนนต่อผู้กระทำในที่สุด

ที่มาภาพ https://unsplash.com/photos/an-empty-classroom-with-wooden-desks-and-windows-dl0nf_GU2J0

พฤติกรรมแก๊สไลต์มักเกิดขึ้นในความสัมพันธ์ที่ไม่เท่าเทียมกันทางอำนาจ บริบทแรกที่พบได้บ่อยคือสถาบันครอบครัว พ่อแม่บางคนใช้พฤติกรรมนี้ควบคุมลูกโดยไม่รู้ตัวหรืออาจทำไปเพราะความเชื่อที่ผิด พ่อแม่ใช้อำนาจของการเป็นผู้ให้กำเนิดบิดเบือนความรู้สึกของลูก เมื่อลูกพยายามอธิบายความเจ็บปวดหรือความไม่พอใจ พ่อแม่มักตอบสนองด้วยประโยคที่ทำลายความชอบธรรมทางอารมณ์ของลูก เช่น พ่อแม่บอกลูกว่าลูกอ่อนแอเกินไป หรือพ่อแม่ยั่วว่าเหตุการณ์เหล่านั้นไม่เคยเกิดขึ้นจริง การกระทำเช่นนี้ทำให้ลูกรู้สึกผิดที่ตนเองมีความรู้สึกเชิงลบ ส่งผลให้เด็กเติบโตขึ้นพร้อมกับความหวาดระแวงความคิดของตนเอง เด็กจะไม่กล้าตัดสินใจและสูญเสียความเคารพในตนเองอย่างรุนแรง

นอกจากสถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษาก็เป็นพื้นที่หนึ่งที่เกิดพฤติกรรมแก๊สไลต์อย่างชัดเจน ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนสะท้อนโครงสร้างอำนาจที่ครูเป็นผู้ถือครองความรู้และการประเมินผล ครูบางคนใช้อำนาจนี้ครอบงำนักเรียนเพื่อปกปิดความผิดพลาดของตนเอง หรือเพื่อควบคุมชั้นเรียนด้วยความกลัว

ระดับประถมศึกษา เด็กมีความเชื่อมั่นในตัวครูอย่างบริสุทธิ์ใจ เช่น นักเรียนคนหนึ่งส่งสมุดการบ้านให้ครูตามกำหนดเวลาอย่างถูกต้อง แต่ครูทำสมุดของนักเรียนหายเสียเอง เมื่อถึงเวลาตรวจงาน ครูเรียกนักเรียนมาด่าทออย่างรุนแรงต่อหน้าเพื่อนทั้งห้อง ครูยืนยันเสียงแข็งว่านักเรียนไม่เคยส่งงานชิ้นนี้และกล่าวหาว่านักเรียนโกหก เด็กประถมซึ่งยังไม่มีวุฒิภาวะเพียงพอจะได้แย้งผู้ใหญ่เริ่มเกิดความสับสนและคิดว่าตนเองอาจจะลืมนำงานจริง ๆ เด็กต้องกล่าวคำขอโทษทั้งที่ตนเองไม่ได้ทำผิดและต้องแบกรับความรู้สึกผิดนั้นไว้นาน

เมื่อเข้าสู่ระดับมัธยมศึกษา นักเรียนเริ่มมีความคิดเชิงวิพากษ์มากขึ้น แต่ครูก็ยังใช้การแก๊สไลต์ที่ซับซ้อนขึ้น เช่น ครูสั่งงานกลุ่มพร้อมกับอธิบายเกณฑ์การให้คะแนนอย่างกว้าง ๆ โดยไม่มีเอกสารลายลักษณ์อักษร นักเรียนทุ่มเททำโครงการจนเสร็จสมบูรณ์ตามที่ครูบอก แต่ในวันนำเสนอผลงาน ครูวิจารณ์งานของนักเรียนว่าผิดพลาดและไม่ตรงตามคำสั่ง เมื่อนักเรียนพยายามชี้แจงว่าพวกเขาทำตามที่ครูอธิบายไว้ทุกประการ ครูใช้วิธีพูดกดดันและพลิกสถานการณ์โดยกล่าวว่า ครูอธิบายชัดเจนแล้วแต่พวกนักเรียนไม่ตั้งใจฟังเองและพยายามปิดความรับผิดชอบ ครูใช้ความเป็นผู้ใหญ่และสถานะความเป็นครูทำให้เด็กนักเรียนรู้สึกว่าการตนเองเป็นฝ่ายบกพร่องและขาดความรับผิดชอบ ทั้งที่ต้นเหตุมาจากความไม่ชัดเจนของครูเอง

ที่มาภาพ https://unsplash.com/photos/grayscale-photo-of-person-running-in-panel-paintings-5GwtLb-_UYk

นอกจากนี้ บริบทของการแก๊สไลต์ยังทวีความรุนแรงและซับซ้อนในเชิงวิชาการระดับบัณฑิตศึกษา อาจารย์มหาวิทยาลัยบางท่านใช้สถานะผู้เชี่ยวชาญบิดเบือนความจริงของนักศึกษา เช่น นักศึกษาปริญญาโทนำเสนอหัวข้อวิทยานิพนธ์ที่ตนเองคิดค้นขึ้น อาจารย์ที่ปรึกษาวิจารณ์ว่าหัวข้อนี้ไร้สาระและไม่ควรค่าแก่การวิจัย นักศึกษาจึงต้องล้มเลิกความตั้งใจนั้นไป แต่ในเวลาต่อมาอาจารย์ท่านนั้นกลับนำแนวคิดของนักศึกษาไปตีพิมพ์เป็นผลงานทางวิชาการของตนเอง เมื่อนักศึกษาสอบถามถึงความคล้ายคลึงนี้ อาจารย์กลับปฏิเสธอย่างสิ้นเชิงและกล่าวหาว่านักศึกษาจินตนาการไปเอง อาจารย์ยังข่มขู่กลาย ๆ ว่านักศึกษากำลังก้าวร้าวและขาดความเคารพต่อครูอาจารย์ นักศึกษาซึ่งต้องพึ่งพาอาจารย์ในการสอบจบการศึกษาจำต้องเจียบเสี้ยมลงและเก็บซ่อนความขุ่นข้องไว้ในใจ

สถานที่ทำงานเป็นอีกระบบหนึ่งที่พบเห็นพฤติกรรมแก๊สไลต์ หัวหน้างานใช้อำนาจบริหารจัดการทรัพยากรและการประเมินผลงานมาป้อนหัวลูกน้อง เช่น หัวหน้างานมอบหมายโปรเจกต์สำคัญให้พนักงานคนหนึ่งรับผิดชอบ โดยหัวหน้าให้คำมั่นสัญญาด้วยวาจาว่าหากงานนี้สำเร็จ พนักงานจะได้รับการเลื่อนตำแหน่งและขึ้นเงินเดือน พนักงานทุ่มเททำงานล่วงเวลาจนโปรเจกต์ประสบความสำเร็จอย่างงดงาม แต่เมื่อถึงรอบการประเมินผล หัวหน้ากลับไม่ทำตามสัญญา เมื่อพนักงานทวงถามถึงข้อตกลง หัวหน้ากลับทำหน้าประหลาดใจและพูดว่า ผมไม่เคยสัญญาแบบนั้น คุณคงฟังผิดและตีความไปเอง หัวหน้ายังเสริมอีกว่าพนักงานมีความทะเยอทะยานมากเกินไป และไม่ได้โฟกัสที่ผลประโยชน์ของบริษัทอย่างแท้จริง คำพูดเหล่านี้ทำให้พนักงานรู้สึกสับสน สูญเสียความเชื่อมั่นในศักยภาพของตนเอง และรู้สึกว่าตนเองเป็นคนเห็นแก่ตัวตามที่หัวหน้ายัดเยียดให้

ที่มาภาพ <https://unsplash.com/photos/photo-of-gloomy-sky-NdWUmeVlcw>

เมื่อเข้าสู่ระดับอุดมศึกษาในชั้นปริญญาตรี โครงสร้างอำนาจระหว่างอาจารย์กับนักศึกษามักแฝงอยู่ในรูปแบบของความเคารพทางวิชาการ อาจารย์บางท่านใช้พื้นที่ในห้องเรียนแสดงอำนาจผ่านพฤติกรรมแก๊สไลต์ อาจารย์พูดกดดันนักศึกษาในห้องเรียน เช่น อาจารย์มอบหมายให้นักศึกษาค้นคว้าข้อมูลและนำเสนอหน้าชั้นเรียน เมื่อนักศึกษานำเสนอผลงานตามกรอบคำสั่งอย่างครบถ้วน อาจารย์กลับขัดจังหวะและวิจารณ์ว่าเนื้อหาเหล่านั้นผิดเพี้ยนไปจากสิ่งที่อาจารย์คาดหวัง อาจารย์ใช้คำพูดเหยียดหยามสติปัญญาของนักศึกษาต่อหน้าเพื่อนร่วมชั้นเรียนทั้งห้อง เมื่อนักศึกษาพยายามอธิบายทบทวนคำสั่งเดิม อาจารย์พลิกสถานการณ์โดยการปฏิเสธคำพูดตนเอง อาจารย์กล่าวหาว่านักศึกษาคิดไปเองและฟังไม่ได้ศัพท์ อาจารย์ยังดำเนินว่านักศึกษาก้าวร้าวและไม่มีสัมมาคารวะ พฤติกรรมนี้ทำให้นักศึกษารู้สึกผิดและอับอายขายหน้าเพื่อนในชั้นเรียน นักศึกษาเริ่มสงสัยในการรับรู้ของตนเอง ทั้งที่นักศึกษาทำตามคำสั่งอย่างเคร่งครัด

นอกจากความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา พฤติกรรมแก๊สไลต์ยังเกิดขึ้นระหว่างเพื่อนร่วมชั้นเรียนได้อีกด้วย นักศึกษาบางคนใช้ความสนิทสนมบิดเบือนความเป็นจริง เพื่อเอาเปรียบเพื่อนในกลุ่ม เช่น นักศึกษากลุ่มหนึ่งได้รับมอบหมายให้ทำรายงานร่วมกัน นักศึกษาคนหนึ่งรับหน้าที่ค้นคว้าข้อมูลและเขียนเนื้อหาหลักอย่างตั้งใจ เมื่อถึงเวลารวบรวมงาน เพื่อนในกลุ่มกลับนำผลงานนั้นไปแอบอ้างเป็นของตนเองและลดทอนความสำคัญของนักศึกษาคนดังกล่าว เมื่อนักศึกษาท้วงติงถึงความไม่เป็นธรรม เพื่อนกลับรวมหัวกันปฏิเสธและอ้างว่านักศึกษาคนนั้นไม่ได้ช่วยทำงานอย่างเต็มที่ เพื่อนยังกล่าวหาว่านักศึกษาคนนั้นคิดเล็กคิดน้อยและสร้างความแตกแยกในกลุ่ม พฤติกรรมนี้ทำให้นักศึกษารู้สึกโดดเดี่ยวและสับสน นักศึกษาเริ่มสงสัยในคุณค่าของตนเองและหลงเชื่อว่าตนเองบกพร่องจริง นักศึกษาจำต้องยอมรับสภาพความอยู่ดีธรรมดาเพื่อหลีกเลี่ยงการถูกแบนออกจากกลุ่มเพื่อน

พฤติกรรมแก๊สไลท์ทุกบริบทล้วนมีจุดร่วมเดียวกัน คือ การทำลายความจริงของอีกฝ่าย ผู้กระทำใช้ กลวิธีปฏิเสธ บ่ายเบี่ยง โยนความผิด และโจมตี จุดอ่อนของเหยื่ออย่างต่อเนื่อง เหยื่อจะเริ่มตั้งคำถามกับความทรงจำ สติปัญญา และคุณค่าของตนเอง การตกอยู่ในสภาพแวดล้อมเช่นนี้เป็นเวลานานส่งผลร้ายแรงต่อสุขภาพจิต เหยื่ออาจมีภาวะซึมเศร้า วิตกกังวล และสูญเสียความเป็นตัวของตัวเองโดยสิ้นเชิง

การรับมือกับพฤติกรรมแก๊สไลท์เรียกร้องความตระหนักรู้และความเข้มแข็งทางจิตใจ บุคคลต้องเริ่มจากการสังเกตความรู้สึกของตนเอง หากบุคคลรู้สึกสับสนหรือต้องขอโทษผู้อื่นอยู่เสมอทั้งที่ไม่ได้ทำผิด บุคคลนั้นอาจกำลังเผชิญกับการถูกปั่นหัว การจذبบันทึกเหตุการณ์และคำพูดอย่างละเอียด เป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยยืนยันความจริงและป้องกันการถูกบิดเบือนความทรงจำ นอกจากนี้ การสร้างขอบเขตที่ชัดเจนและการแสวงหาการสนับสนุนจากบุคคลภายนอกที่ไว้ใจได้ จะช่วยให้เหยื่อหลุดพ้นจากวงจรการครอบงำทางอารมณ์นี้ได้

สังคมทุกระดับควรให้ความสำคัญกับการสื่อสารที่ซื่อสัตย์และการเคารพความรู้สึกซึ่งกันและกัน เพื่อนำไปสู่การสร้างสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและปราศจากภัยเงียบทางอารมณ์

ที่มาภาพ <https://unsplash.com/photos/gray-stair-4dA7D8iHPp4>

รายการอ้างอิง

อภิษฐา ภูมิละอาศ และ วลัยพร ศิริภิมย์. (2565). จิตวิทยาการครอบงำ: กลวิธีและการรับมือกับพฤติกรรม Gaslighting ในสังคมไทย สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

แบริลตัน, พี. (2561). ตะเกียงมืด: บทวิเคราะห์วรรณกรรมและจิตวิทยาสังคม (บราฮิป ศรีทอง แปล). สำนักพิมพ์อ่านคิดเขียน (ต้นฉบับพิมพ์ปี 1938).

Abramsen, K. (2014). Turning up the lights on gaslighting: Philosophical Perspectives, 28(1), 1-30.

Sarkis, S. A. (2018). Gaslighting: Recognize manipulative and emotionally abusive people—and break free Da Capo Lifelong Books.

Stein, R. (2018). The gaslight effect: How to spot and survive the hidden manipulation others use to control your life Harmony Books.

ความท้าทายของการจัดหน้าภาษาไทย

1. การตัดคำภาษาไทย

ระบบมักตัดคำไทยผิดพลาด ผู้เขียนต้อง
ตรวจทานและใช้ปุ่ม Shift + Enter เพื่อ
ปิดข้อความลงบรรทัดใหม่โดยไม่สร้าง
ย่อหน้าใหม่

2. บรรทัดกำพริ้ว / หางโด่

ระว่างการมีข้อความบรรทัดเดียวของ
ย่อหน้าไปปรากฏอยู่โดดเดี่ยวที่ต้นหน้า
หรือท้ายหน้ากระดาษ ซึ่งถือเป็นการจัด
หน้าเอกสารที่ไม่สมบูรณ์

3. ความถูกต้องของอักขรวิธี

การเว้นวรรคตอนให้ถูกต้องตามหลัก
ภาษาไทย เช่น การเว้นวรรคหน้าและหลัง
ไม้ยมก การเว้นวรรคก่อนและหลังวงเล็บ
สะท้อนความใส่ใจ

มอบหมายชิ้นงานสัปดาห์ที่ 2

10

คะแนน

ไขข้อข้องใจ คำไทยที่มักใช้สับสนในโลกออนไลน์

ให้นักศึกษาจัดทำเอกสารให้ความรู้ขนาด 1 หน้า A4 คัดเลือกคำศัพท์ภาษาไทยที่มักสะกดผิดในโซเชียลมีเดีย 3-5 คำ อธิบายหลักการสะกด ความหมาย พร้อมแทรกภาพประกอบ

เงื่อนไข ต้องใช้คำสั่ง Styles และจัดองค์ประกอบหน้าเอกสารให้สวยงาม (เวลาปฏิบัติ 150 นาที)

- สร้างภาพประกอบให้ความรู้ โทนสีพาสเทล สไตล์มินิมอล หน้า-น้ำ ใช้ชีวิตเปลี่ยน!
- กลุ่มคำศัพท์ที่เลือก น่ารัก (มักผิดเป็น หน้ารัก), หน้าตา (มักผิดเป็น น้ำตา), น่าสนใจ
- แนวทางการอธิบาย “น้ำ” (น.หนู ไม่เอก) เป็นคำประกอบหน้ากริยา หมายถึง ควรจะ... (เช่น น่ารัก = ควรจะรัก, น่ากิน = ควรจะกิน)
- “หน้า” (ห.หีบ น.หนู ไม่โท) หมายถึง ใบหน้า, ด้านหน้า, หน้าหนังสือ (เช่น หน้าตา, หน้าบ้าน)
- ไอเดียภาพประกอบ การใช้ภาพกราฟิกแบบ Vector รูปใบหน้าคน (สื่อถึง “หน้า”) คู่กับรูปหัวใจหรือของน่ารักๆ (สื่อถึง “น้ำ”)
- จัดวางแบบ In Line with Text หรือ Top and Bottom เพื่อความชัดเจน

หน้า - น้า ใช้ผิดชีวิตเปลี่ยน!
เรียนรู้การสะกดคำที่ถูกต้อง เข้าใจง่าย ๆ!

"น้า" (น+ไม้เอก)

1. ประกอบกริยา: ควรจะ...

น้ารัก

น้ากิน

- ✓ น้ารัก (ควรจะรัก) ->
- ✓ น้าสนใจ (ควรจะสนใจ) ->
- ✗ หน้ารัก (ผิด!) ->

"หน้า" (ห+น+ไม้โท)

1. ใบหน้า, ด้านหน้า, หน้าหนังสือ

หน้าตา

หน้าบ้าน

- ✓ หน้าตา (ใบหน้า) ->
- ✓ หน้าบ้าน (ด้านหน้าของบ้าน) ->
- ✗ น้าตา (ผิด!) ->

สรุป: ใช้ 'น้า' นำหน้าคำกริยา,
'หน้า' เกี่ยวกับใบหน้าและสิ่งของ!

สรุปให้
เข้าใจง่าย! ♥

หน้า-หน้า

ใช้ผิด ชีวิตเปลี่ยน!

♥ กลุ่มคำศัพท์ที่มักใช้ผิด ♥

จำไว้
ไม่สับสน ♥

- 1 หน้ารัก

(มักผิดเป็น หน้ารัก)
- 2 หน้าตา

(มักผิดเป็น หน้าตา)
- 3 หน้าสนใจ

หน้า

(น.หนู ไม้ออก)

เป็นคำประกอบหน้ากริยา
หมายถึง ควรจะ...

เช่น

- ♥ หน้ารัก = ควรจะรัก
- ♥ หน้ากิน = ควรจะกิน
- ♥ หน้าสนใจ = ควรจะสนใจ

หน้า

(ห.หีบ น.หนู ไม้อโท)

หมายถึง ใบหน้า, ด้านหน้า,
หน้าหนังสือ

เช่น

- หน้าตา = ใบหน้า, ลักษณะใบหน้า
- หน้าบ้าน = ด้านหน้าของบ้าน
- หน้าหนังสือ = ด้านของหนังสือ
ที่ใช้เปิดอ่าน

♥ ตัวอย่างเปรียบเทียบ ♥

✗

เธอ หน้ารัก จังเลย

(ผิด)

→

✓

เธอ หน้ารัก จังเลย

(ถูกต้อง)

✗

เขา หน้าตา ดี

(ผิด)

→

✓

เขา หน้าตา ดี

(ถูกต้อง)

✗

เนื้อเรื่อง หน้าสนใจ มาก

(ผิด)

→

✓

เนื้อเรื่อง หน้าสนใจ มาก

(ถูกต้อง)

💡

จำง่ายๆ : หน้า = ควรจะ... | หน้า = ใบหน้า, ด้านหน้า, หน้าหนังสือ

ใช้ให้ถูก แล้วชีวิตจะปัง! ✨

♥

‘ที่(รัก)’

คำว่า “**ที่**” ที่ข้าพเจ้ารู้จัก ทำหน้าที่หนักเหลือเกิน เดียวก็เป็นคำนาม เดียวก็เป็นสรรพนาม¹ เดียวก็เป็นบุพบท ไหนจะเป็นคำวิเศษณ์? เป็นคำเชื่อม นี่ยังไม่นับว่าเป็นคำนามชนิดย่อยต่าง ๆ กันอีก ข้าพเจ้าจะลองยกตัวอย่างที่มีคำว่า “**ที่**” ที่เป็นคำชนิดต่าง ๆ ให้ดู ถ้าเป็นคำรของพระยาอุปกิตศิลปสาร “**ที่**” เป็นได้ดังนี้

- 1) เศรษฐีซื้อ**ที่**แก่งกำไร - สามานยนาม
- 2) โต๊ะสีน้ำแข็ง 3 **ที่** - ลักษณะนาม
- 3) คน**ที่**เธอรักโช่นหรือเปล่า - ประพันธรรพนาม
- 4) เขาเป็นคนฉลาด**ที่**ใคร ๆ นิยม - ประพันธวิเศษณ์
- 5) เตียวไปหา**ที่**บ้าน - บุพบท

ส่วนตำราบรรทัดฐานภาษาไทยฯ “**ที่**” เป็นคำบุพบทและเป็นคำนามเช่นเดียวกับคำารแรก เพียงแต่เปลี่ยนชื่อเป็น *นามสามัญ* แต่ไม่เป็นสรรพนามและไม่เป็นวิเศษณ์แล้ว เพราะ “**ที่**” ที่เข้าช่วยสรรพนามและวิเศษณ์อย่างตำราแรกนั้น ตำราหลังเรียกว่า *คำเชื่อมอนุประโยค* หมายถึง คำที่นำหน้าอนุประโยคในประโยคซ้อนแล้วทำหน้าที่ร่วมกันเป็นส่วนประกอบส่วนใดส่วนหนึ่งของประโยคหลัก มี 3 ชนิด ได้แก่ *คำเชื่อมนามานุประโยค คำเชื่อมคุณานุประโยค* และ *คำเชื่อมวิเศษณานุประโยค* ทั้งนี้ คำว่า “**ที่**” เป็นได้ทั้งคำเชื่อมชนิดแรกและชนิดที่สอง เช่น

คำเชื่อมนามานุประโยค :-

- 1) ฉันอึดอัดใจ**ที่**ต้องทำงานได้บัญชีของเขา
- 2) **ที่**พวกเขาออกมาเรียกร้องนั้นถูกแล้ว

คำเชื่อมคุณานุประโยค :-

- 1) รัฐบาล**ที่**ดีคือรัฐบาล**ที่**ฟังเสียงประชาชน
- 2) เขาเป็นคน**ที่**ฉันทัก

“ โลกนี้มี**ที่**ที่มากมายนัก แต่มี**ที่**ที่รู้จักไม่กี่**ที่** มีผู้คนมากมายเท่าโลกมี แต่มี**ที่**ที่รู้จักไม่กี่คน ”

ท่านผู้อ่านลองวิเคราะห์ดูเล่น ๆ ซิคะว่าวรรคทองของ ไพวรินทร์ ขาวงาม บทนี้ มี “**ที่**” แบบไหนบ้าง ? เท่าที่ “**ที่**” ปรากฏ นับได้ 2 ชนิดหลัก (3 ชนิดย่อย) คือ “**ที่**” ที่เป็น**คำนาม**ชนิด *นามสามัญ* (หรือสามานยนาม) ได้แก่ “..มี**ที่**ที่” “..มี**ที่**..” และเป็น**คำลักษณะนาม** ตรงความว่า “..ไม่กี่**ที่**” และสุดท้ายคือ “**ที่**” ที่เป็น**คำเชื่อมคุณานุประโยค** (ตรงกับประพันธรรพนาม) ตรงความที่ว่า “มี**ที่**ที่รู้จักไม่กี่**ที่**” ควรบันทึกไว้ด้วยว่า ที่ที่อยู่ติดกันเช่นนี้จะแทนคำว่า “**ที่**” คำหลังด้วยไม้มกไม่ได้ เพราะเป็นคำคนละชนิดกัน

บทนี้น่าสนใจตรงที่ยังมี “**ที่**” ที่ควรจะปรากฏให้เห็นอีกแต่ได้ถูกละไว้ ตรงวรรคที่ว่า “แต่มี**ที่**ที่รู้จักไม่กี่คน” คำว่า “*คนรู้จักดี*” ในที่นี้อย่าได้แปลว่า**คน**ที่รู้จักดีชอบชั่วดีเสีย แต่พึงแปลโดยให้ใส่คำว่า “**ที่**” ที่เป็นคำเชื่อมคุณานุประโยคลงไปด้วย (และละหน่วยนามในอนุประโยค) เพื่อให้มีความหมายว่า “คน**ที่**เรารู้จักเขาเป็นอย่างดีนั้นไม่กี่คน” ประโยคที่ละคำเชื่อมทำนองนี้อีกมากพบได้ทั้งบริบทที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ

หน้าที่ของ“**ที่**” ยังไม่หมดเท่านี้ ถ้าเปิดพจนานุกรมดู ท่านจะพบว่าลูกคำของ “**ที่**” มีมากมายเต็มไปหมด เช่น *ที่จริง ที่ดิน ที่ทาง ที่ทำการ ที่นอน ที่บังคับ ที่ปรึกษา ที่ฟัง ที่มา ที่รัก ที่ราบสูง ที่สุด ที่หมาย ที่แท้ ที่ไหน ที่ไหนได้ ฯลฯ*

ประเด็นที่จะชวนถกก็คือ คำว่า “**ที่รัก**” มีสถานะอย่างไร ? เป็นมาอย่างไร ? ซึ่งแน่นอนว่าคำว่า “**ที่รัก**” นี้เป็นคำนาม หมายถึง *คนรัก* ตรงกับภาษาอังกฤษว่า *beloved* (ที่เป็น noun) แต่เฉพาะคำว่า “**ที่**” ละ นับเป็นคำอะไร ซึ่งคำตอบก็คงจะอยู่แถว ๆ คำเชื่อม หรือคำนามนี้แหละ ไม่เช่นนั้นก็คงต้องตั้งชื่อเรียกออกไปต่างหากเสียใหม่

อนึ่ง “**ที่**” ในที่นี้เป็นหน่วยคำชนิดหน่วยคำไม่อิสระ ที่ไม่สามารถปรากฏตามลำพังได้ ต้องปรากฏร่วมกับหน่วยคำอื่น เช่น *ที่ตัดเล็บ ที่คาดผม* ซึ่งไม่มีปัญหา-คำว่า “**ที่**” ในที่นี้เป็นคำนามแน่นอน หมายถึง *เครื่องใช้* แต่ “**ที่**” ใน “**ที่รัก**” ไม่ใช่เครื่องใช้ ดังนั้นจะนับว่าเป็นคำนามได้หรือไม่?

ต่อเรื่องนี้-ข้าพเจ้ามีความเห็นว่า “**ที่**” ในที่นี้เข้าช่วยคำเชื่อมคุณานุประโยคที่หมายถึงอนุประโยคขยายนาม โดยที่หน่วยนามในอนุประโยคถูกละเอาไว้ กล่าวคือ ถ้าคำว่า “**ที่รัก**” มาจากประโยคในทำนองว่า “*เขาคือคนที่ฉันรัก*” หน่วยนามที่ถูกละไว้ก็คือ “ฉัน” ซึ่งเป็นไปในลักษณะเดียวกับคำขึ้นต้นจดหมาย “*ถึงเธอที่(ฉัน)รัก*” “*กราบเท้าคุณย่าที่รัก*” ที่ละหน่วยนามที่เป็นบุคคลผู้มอบความรักให้นั่นเอง ดังนั้นแล้วคำว่า “**ที่**” กับ “**รัก**” จึงมาอยู่ติดกันกลายเป็นคำสำเร็จรูป “**ที่รัก**” ที่ถูกประกอบขึ้นที่บางตำเรียกว่าคำประสาน²บ้าง คำประสมบ้าง

แล้วท่านผู้อ่าน**ที่รัก**ละคะ...มีความเห็นอย่างไรกันบ้าง

‘ฝนตกเมื่อเช้า’

ภาพโดย Guilherme Gomes จาก Pixabay

‘เมื่อ’ เป็นคำชนิดใด? เป็นคำบุพบท หรือ คำสันธาน หรือเป็นคำชนิดอื่น ? เช่น ‘เมื่อ’ ที่ปรากฏใน บริบท “*ฝนตกเมื่อเช้า*”

ในรายวิชาหลักภาษาไทย ข้าพเจ้ารับหน้าที่อธิบายชนิด-หน้าที่ของคำนี้ ข้าพเจ้าเริ่มทำความเข้าใจนิยามของ *คำบุพบท* ตาม *คำรพหลักภาษาไทย* ของ พระยาอุปกิตศิลปสาร ว่าเป็นอย่างไร ท่านบอกว่า คำบุพบทใช้เชื่อมคำกับคำอื่นไว้เป็นคำที่นำหน้าคำนาม สรรพนาม ทำหน้าที่ต่าง ๆ กัน เช่น บอกความเป็นเจ้าของ บอกเวลา

ที่นี้มาดูนิยามของ *คำสันธาน* ในตำราเดียวกัน ท่านว่าสันธานคือคำพวกหนึ่งซึ่งใช้เชื่อมถ้อยคำให้ต่อกันเป็นเรื่องเดียวกัน เช่น “*เมื่อฝนหยุดตกฉันจะออกไปข้างนอก*”

แล้วประโยค “*ฝนตกเมื่อเช้า*” ละ ‘เมื่อ’ ทำหน้าที่เดียวกันไหม ?

อย่างไรก็ตาม มีข้อสังเกตสำคัญประการหนึ่งเรื่องความแตกต่างระหว่างคำบุพบทกับ

คำสันธาน คือ คำบุพบทจะเชื่อมคำกับคำ ฉะนั้นสิ่งที่ตามหลังบุพบทคือคำหรือกลุ่มคำ ส่วนสันธาน สิ่งที่ตามหลังคือข้อความหรือประโยค และจะสามารถแบ่งเนื้อความออกเป็นข้อความที่มีใจความเสมอกันได้

ดังนั้น ในประโยค “*ฝนตกเมื่อเช้า*” ‘เมื่อ’ จึงเป็นคำบุพบทเพราะนำหน้าคำว่า ‘เช้า’ และไม่ได้ทำหน้าที่เชื่อมข้อความ

อีกตำราหนึ่งที่ควรเปิดอ่านเพื่อทำความเข้าใจเรื่องชนิดของคำ คือ *คำรพบรรทัดฐานภาษาไทย เล่ม 3* ตำรานี้อธิบายชัดว่า ‘เมื่อ’ ในประโยค “*ฝนตกเมื่อเช้า*” เป็น *คำบุพบท* เช่นเดียวกัน บุพบทตามตำรานี้ หมายถึง คำที่ปรากฏหน้านามวลีและประกอบกันเข้าเป็นบุพบทวลีเพื่อบอกเวลา บอกตำแหน่ง บอกความสัมพันธ์ระหว่างนามวลีกับนามวลีในประโยคเดียวกัน เป็นต้น

ส่วน ‘เมื่อ’ ในประโยค “*เมื่อฝนหยุดตกฉันจะออกไปข้างนอก*” ไม่ได้เป็นสันธานแล้ว

(ตำรานี้ไม่มีคำสันธาน) คำว่า ‘เมื่อ’ ในประโยคข้างต้น จัดเป็น*คำเชื่อมวิเศษณานุประโยค* ทำหน้าที่เชื่อมคำที่นำหน้าอนุประโยคชนิดวิเศษณานุประโยค ซึ่งในที่นี้คือ “ฝนหยุดตก” ส่วนประโยคหลักคือ “ฉันจะออกไปข้างนอก”

อนึ่ง ‘เมื่อ’ กับ ‘เช้า’ เป็นคำที่ปรากฏร่วมกันเสมอ ๆ จนกลายเป็นคำสำเร็จรูปที่ทำหน้าที่ขยายหน่วยกริยาเพื่อบ่งเวลา เช่น “*ฝนตกเมื่อเช้า*” ประโยคนี้ ‘เมื่อเช้า’ ทำหน้าที่ขยายกริยา ‘ตก’ เมื่อเป็นเช่นนั้น ‘เมื่อเช้า’ จึงจัดเป็นคำวิเศษณ์บอกเวลา ในทำนองเดียวกับ ‘เมื่อคืน’ ‘เมื่อวาน’

ฉะนั้น ถ้าจะพิจารณาว่า ‘เมื่อ’ เป็นคำชนิดใดให้ดูว่า ‘เมื่อ’ เชื่อมคำหรือเชื่อมประโยค และควรต้องถามด้วยว่าหมายถึง ‘เมื่อ’ ที่ปรากฏเดี่ยว ๆ หรือ ‘เมื่อ’ ที่ประกอบกับคำอื่น.

วลีธัน คำกริ
นักศึกษาค้นปึก 2

เอกสารอ้างอิง

วิรัตน์ ภาณุพงศ์ และภกษ. (2555). *หนังสืออุทกภาษาไทย : ยุทธวิธีอุทกภาษาไทย เล่ม 3 : ชนิดของคำ วลี ประโยค* (พิมพ์ครั้งที่ 2).

กรุณาษา: สถาบันภาษาไทย สำนักวิชาการแผนการศึกษาศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. *อุทกศิลปสาร, พระยา. (2533). หลักภาษาไทย (อักษรวิธี วชิรวิภา วาณิชพินธ์ จำกัด).* กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช จำกัด.

¹⁻² พจนานุกรมหลักภาษาไทย ของพระยาอุปกิตศิลปสาร คำว่า “ที่” เป็นสรรพนามชนิดคำประพันธรรพนาม และเป็นคำวิเศษณ์ชนิดคำประพันธวิเศษณ์

³⁻⁴ อ่านเพิ่มเติมที่ หนังสืออุทกภาษาไทย : ยุทธวิธีอุทกภาษาไทย เล่ม 2 และ เล่ม 3

‘สวย’

เธอสวยจัง ‘สวย’ เป็นคำชนิดใด ?

ในห้องเรียนวิชาหลักภาษาไทย ข้าพเจ้าลองโยนคำถามนี้ลงไปกลางห้อง ได้รับคำตอบกลับมา 2 คำตอบ คือ คำกริยา กับ คำวิเศษณ์ บ้างบอกว่า ‘สวย’ เป็นอาการกริยา บ้างบอกว่า เป็นลักษณะวิเศษณ์ คำตอบขึ้นอยู่กับว่านักศึกษาคนใดได้รับมอบหมายให้ศึกษาคำชนิดใดตามตำรา พระยาอุปกิตศิลปสาร บ้างก็บอกว่าทั้งสองอย่าง เพราะ หน้า 84 ของตำราดังกล่าวบอกว่า ‘สวย’ เป็นวิเศษณ์ทำหน้าที่เป็นอาการกริยา

ยังไปกันใหญ่...คำถามคือ ‘สวย’ คำคำเดียวที่ปรากฏในบริบท “เธอสวยจัง” ควบสองตำแหน่งเลยหรือ-คือเป็นทั้งกริยา เป็นทั้งวิเศษณ์เลยหรือ? ยังไม่ต้องพูดถึง คำวิเศษณ์ ทดคำนี้ไว้ในใจก่อน เรามาดูนิยามของ อาการกริยาตามตำราหลักภาษาไทยฉบับพระยาอุปกิตฯ กัน

ท่านว่า อาการกริยา คือ คำกริยาที่มีใจความบริบูรณ์ ไม่ต้องมีคำที่เป็นกรรม คือผู้ถูกกระทำข้างท้าย เช่น ไป มา นอน ยืน เดิน วิ่ง ว้าย ทั้งนี้รวมถึงคำวิเศษณ์อย่างคำว่า สวย ชั่ว อีกด้วย

จากคำอธิบายนี้ ไม่มีปัญหาเลยสำหรับคำว่า ไป มา นอน ยืน เดิน วิ่ง ว้าย ฯลฯ เราสามารถมองเห็นผู้เป็นเจ้าของกริยาแสดงอาการเหล่านี้ได้ แต่คำว่า สวย ชั่ว ใหญ่ ไม้ ฯลฯ ละ ?

“ไหนเธอลองสวยให้ดูหน่อยซิ” – เราจะพบว่าประโยคนั้นทะแม่ง ๆ ปัญหาอยู่ที่คำว่า ‘สวย’ นี่แหละ ฉะนั้น การจับคำเหล่านี้มาอยู่ในตะกร้าใบเดียวกันกับ ไป มา นอน ยืน ฯลฯ จึงเกิดภาวะ “ไม่เข้าพวก” เกิดขึ้น

ที่นี่ มาดูนิยาม คำวิเศษณ์ กันบ้าง คำรานี้ท่านว่า คำวิเศษณ์ หมายถึง คำที่พวกที่ใช้ประกอบคำอื่นให้มีเนื้อความเปล่งออกไป ทั้งประกอบนาม ประกอบสรรพนาม ประกอบกริยา จากนิยามครอบจักรวาลนี้ ‘สวย’ ก็มาอยู่ในตะกร้า คำวิเศษณ์ นี้เสียแล้ว เพราะประกอบนามก็ได้ เช่น “ภาพสวย” ประกอบสรรพนามก็ได้ เช่น “เธอสวย” ประกอบกริยาก็ได้อีก เช่น “เขียนสวย” ฯลฯ

เช่นนี้แล้ว จึงต้องตั้งคำถามว่า ‘สวย’ (ในประโยค “เธอสวย”) เป็นคำชนิดใด

อย่างไรก็ตาม ท่านได้ทบทวนดูไว้ว่า คำวิเศษณ์นี้ตรงกับคำ 2 ชนิด ในภาษาอังกฤษ ได้แก่ 1. คำคุณศัพท์ (Adjective) คือคำที่ใช้ประกอบนามและสรรพนาม และ 2. คำกริยาวิเศษณ์ (Adverb) คือคำที่ใช้ประกอบกริยา เช่น สวย ที่เป็นคุณศัพท์ตรงกับ Beautiful และ สวย ที่เป็นคำกริยาวิเศษณ์ ตรงกับ Beautifully

ซึ่งเมื่อเปิดตำราบรรทัดฐานภาษาไทยดู ก็พบว่า มีชนิดคำกริยาเพิ่มขึ้นมา มิติไปจากตำราเดิม คือ กริยาคุณศัพท์ หมายถึง คำกริยาที่แสดงคุณสมบัติหรือสภาพของคำนามหรือคำบุรุษสรรพนาม ซึ่งตำรานี้จะสรุปได้ชัดเจนว่า ‘สวย’ ในประโยค “เธอสวย” เป็นคำกริยาแน่นอน (กริยาคุณศัพท์) ไม่ลักลั่นกับคำวิเศษณ์อีกต่อไป เพราะคำวิเศษณ์ตามตำรานี้ หมายถึง คำซึ่งทำหน้าที่เป็นหน่วยขยายกริยา ซึ่ง ‘เธอ’ ไม่ใช่กริยา ‘สวย’ จึงไม่ใช่คำวิเศษณ์ แต่ถ้าประโยค “เธอเขียนสวย” ลี ‘สวย’ ถึงจะเป็นวิเศษณ์ เพราะ ‘สวย’ เป็นหน่วยขยายกริยา ‘เขียน’ ฉะนั้น ถ้าจะให้ตอบว่า ‘สวย’ เป็นคำชนิดใด อย่างแท้จริงก็ตอบให้ตามกลับไปก่อนว่า สวยแบบไหนล่ะ?

นางแบบ : กิตติศักดิ์ กุศล
นางงามสง่าไทย ปีที่ 2555
นางงามสง่าไทย ปีที่ 2556
นางงามสง่าไทย ปีที่ 2557

เอกสารอ้างอิง

วิจารณ์ ภาษพงศ์ เอกคณ. (2555). หนังสืออุทกภาษาไทย : ชุดบรรทัดฐานภาษาไทย เล่ม 3 : ชนิดของคำ วชิ ปรียะ (พิมพ์ครั้งที่ 2).

กฎเกณฑ์ 4: อานันทภาษาไทย สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.

อุกิตศิลปสาร, พระยา. (2533). หลักภาษาไทย (อักษรวิจิตร วิจารณ์พิมพ์ พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช จำกัด.

ไขข้อข้องใจ
คำไทยที่มักใช้สับสน
ในโลกออนไลน์

วาระแห่งชาติ:

คะ ค่ะ นะคะ

พิมพ์อย่างไรให้เป๊ะปัง ✨

ในโลกการสื่อสารดิจิทัลที่เน้นความรวดเร็ว ภาษาพิมพ์มักทำหน้าที่แทนเสียงพูด แต่ความผิดพลาดที่พบบ่อยที่สุดและอาจทำให้
“โปะแตก” หรือเสียบุคลิกภาพทางการสื่อสารได้มากที่สุดคือการใช้ “คะ/ค่ะ” ผิดบริบท วันนี้เราจะมาเคลียร์ให้ชัด
เปลี่ยน “นะค่ะ” เป็น “นะคะ” เพื่อการสื่อสารที่ถูกต้องและน่าฟังครับ

หลักการผันเสียง: หัวใจสำคัญ ทำไมเราถึงใช้ไม่เหมือนกัน?

ทุกอย่างขึ้นอยู่กับ “เสียงวรรณยุกต์” “ค” เป็นอักษรตัวคำตาย (คะ, ค่ะ) ประสมสระเสียงสั้น (สระ อะ)
เมื่อผสมกับรูปวรรณยุกต์ จึงเกิดเสียงที่แตกต่างกัน:

คะ

- ไม่มีรูปวรรณยุกต์ (คะ)
= ผันด้วยเสียง ตรี (เสียงสูง)

ค่ะ

- รูปไม่เอก (ค่ะ)
= ผันด้วยเสียง โท (เสียงต่ำ/หนักแน่น)

ใช้ให้ถูกบริบท: พิมพ์อย่างไรให้ถูกต้อง

คำศัพท์	เสียงวรรณยุกต์	บริบทการใช้	ตัวอย่างประโยค
คะ	ตรี (เสียงสูง)	1. ประโยคคำถาม 2. เรียกชื่อ/ขานรับ (สุภาพ)	- ไปไหนคะ? - รับอะไรดีคะ? - คุณแม่คะ? - ได้คะ (ขานรับ)
ค่ะ	โท (เสียงหนักแน่น)	1. ประโยคบอกเล่า/อธิบาย 2. ตอบรับ (เมื่อยืนยัน) 3. ปฏิเสธ	- สวัสดีค่ะ - รับทราบค่ะ - เข้าใจแล้วค่ะ - ไม่เป็นไรค่ะ
นะคะ	ตรี (เสียงสูง-สูง)	1. ใช้เพื่อ ความสุภาพ/นุ่มนวล ขึ้น 2. ใช้ลงท้ายประโยคเพื่อสร้าง ความเป็นกันเอง	- ขอบคุณนะคะ - ดูแลตัวเองนะคะ - ขออนุญาตนะคะ - รักษาตัวนะคะ

ตัวอย่างการสนทนาที่ถูกต้อง vs ผิดพลาด (จำลองหน้าจอแชท สโตนี่มีมิมอล โทนาสเทล)

ผู้ส่ง B

ไม่มี ค่ะ

10:02

ผู้ส่ง A

สวัสดีค่ะคุณครู

10:01

ผู้ส่ง B

พักผ่อนเยอะๆ นะคะ

10:02

ผู้ส่ง A

ขอบคุณค่ะ

10:03

ผู้ส่ง B

วันนี้มีสอบไหมคะ?

10:01

เคล็ดลับ:

หากไม่แน่ใจ ให้ลอง
“อ่านออกเสียง” ดู
หากประโยคคำถาม
ทำไมเราถึงใช้เสียงต่ำ (ค่ะ)
หรือประโยคบอกเล่า
ทำไมใช้เสียงสูง (คะ)
เสียงที่ผิดเพี้ยนจะช่วยให้บอก
ว่าคุณพิมพ์ผิดครับ

ประกาศเตือน: ห้ามใช้เด็ดขาด!

ขอความร่วมมือ
หยุดใช้คำว่า “นะค่ะ”

คำนี้ไม่มีในสารบบภาษาไทยที่ถูกต้อง
เป็นการผสมคำที่ขัดต่อหลักการผันเสียงวรรณยุกต์
(นะ: เสียงสามัญ + ค่ะ: เสียงโท) ทำให้เสียงประโยค
ขาดความสมดุลและไม่เป็นธรรมชาติ

นะค่ะ

พิมพ์ให้ถูก: ขอบคุณนะคะ / ขอโทษนะคะ

Let's maintain the beauty and correctness of the Thai language, especially in the digital age.

[รายวิชา 1152304 เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับภาษาไทย]

💡 ขอบใจ คำไทยที่มักใช้สับสนในโลกออนไลน์

🚩 วาระแห่งชาติ: "คะ ค่ะ นะคะ"

พิมพ์อย่างไรให้เป๊ะปัง ✨

📖 หลักการผันเสียง: หัวใจสำคัญ

ค เป็นอักษรต่ำ **คำตาย (คะ, ค่ะ)** ประสมสระเสียงสั้น (สระ อะ) ไม่มีรูปวรรณยุกต์ (คะ) = เสียง **ตรี** (เสียงสูง)
รูปไม่เอก (ค่ะ) = เสียง **โท** (เสียงต่ำ/หนักแน่น)

✅ ใช้ให้ถูกบริบท: พิมพ์อย่างไรให้ถูกต้อง

คำศัพท์	เสียงวรรณยุกต์	บริบทการใช้	ตัวอย่างประโยค
คะ	ตรี (เสียงสูง)	1. ประโยคคำถาม 2. เรียกชื่อ/ขานรับ (สุภาพ)	- ไปไหนคะ? - รับอะไรดีคะ? - คุณแม่คะ? - ได้คะ (ขานรับ)
ค่ะ	โท (เสียงหนักแน่น)	1. ประโยคบอกเล่า/อธิบาย 2. ตอบรับ (เมื่อยืนยัน) 3. ปฏิเสธ	- สวัสดีค่ะ - รับทราบค่ะ - เข้าใจแล้วค่ะ - ไม่เป็นไรค่ะ
นะคะ	ตรี (เสียงสูง-สูง)	1. ใช้เพื่อ ความสุภาพ/นุ่มนวล ขึ้น 2. ใช้ลงท้ายประโยคเพื่อสร้าง ความเป็นกันเอง	- ขอขอบคุณนะคะ - ดูแลตัวเองนะคะ - ขออนุญาตนะคะ - รักษาตัวนะคะ

⚠️ ประกาศเตือน: ห้ามใช้เด็ดขาด!

❌ **หยุดใช้คำว่า "นะคะ"** ❌

คำนี้ไม่มีในสารบบภาษาไทยที่ถูกต้อง เป็นการผสมคำที่ขัดต่อหลักการผันเสียงวรรณยุกต์...

พิมพ์ให้ถูก: ขอขอบคุณคะ / ขอโทษคะ

Let's maintain the beauty and correctness of the Thai language, especially in the digital age.

[รายวิชา 1152304 เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับภาษาไทย]

- อนุญาตให้นักศึกษาใช้ AI เป็นเครื่องมือช่วยสร้างสรรค์เฉพาะ
วัตถุดิบประกอบการจัดหน้า เช่น การสั่งทำภาพประกอบเนื้อหา
ภาพกราฟิก หรือพื้นหลังในสไลด์มินิมอล สีสัน หรือรูปแบบที่ดู
สะอาดตาโดยไม่มีลวดลายที่รกจนเกินความจำเป็น
- จากนั้นจึงบังคับให้นำภาพที่ได้มาแทรกจัดวางในโปรแกรมจัดหน้า
- แล้วลงมือพิมพ์ข้อความและจัดองค์ประกอบหน้ากระดาษด้วย
ตนเองทั้งหมด

พร้อมลงมือปฏิบัติ?

หากมีข้อสงสัยเกี่ยวกับการจัดรูปแบบสามารถซักถามได้ทันที
ขอให้ทุกคนสนุกกับการสร้างสรรค์ผลงาน

ประเด็นการประเมิน	ดีเยี่ยม	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
1 การเรียบเรียงเนื้อหา (3 คะแนน)	(3 คะแนน) อธิบายหลักภาษาหรือการใช้คำในโซเซียลได้ถูกต้องชัดเจน ยกตัวอย่างสอดคล้องน่าสนใจ และลำดับความคิดได้อย่างสละสลวย	(2 คะแนน) อธิบายหลักภาษาได้ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่ ยกตัวอย่างได้สอดคล้องแต่การลำดับความคิดอาจยังไม่ลื่นไหลเท่าที่ควร	(1 คะแนน) เนื้อหาไม่มีความสับสนบางส่วน หรือการอธิบายและยกตัวอย่างยังไม่ชัดเจน	(0 คะแนน) เนื้อหาผิดหลักภาษาไทย หรือไม่ตรงกับประเด็นเรื่องการใช้ภาษา
2 การจัดหน้าและการใช้ Styles (3 คะแนน)	(3 คะแนน) ใช้คำสั่ง Styles กำหนดหัวเรื่องและเนื้อหาได้ครบถ้วน จัดระยะขอบและช่องไฟดูเป็นระเบียบสบายตา	(2 คะแนน) ใช้คำสั่ง Styles ได้เป็นส่วนใหญ่ การจัดหน้าดูเป็นระเบียบแต่อาจมีจุดที่ยังจัดช่องไฟไม่สมดุล	(1 คะแนน) ใช้คำสั่ง Styles ไม่ครบถ้วน หรือจัดหน้าเอกสารอัดอัดทำให้อ่านยากในบางจุด	(0 คะแนน) ไม่มีการใช้คำสั่ง Styles และการจัดหน้าไม่เป็นระเบียบ
3 การประยุกต์ใช้ AI และภาพประกอบ (2 คะแนน)	(2 คะแนน) ใช้ AI สร้างภาพสไตล์มินิมอลหรือภาพที่ดูสะอาดตาสอดคล้องกับเนื้อหา จัดตำแหน่ง Text Wrapping ได้เหมาะสม และมีคำอธิบายภาพชัดเจน	(1.5 คะแนน) ภาพสอดคล้องกับเนื้อหา แต่การจัดตำแหน่ง Text Wrapping หรือคำอธิบายภาพอาจยังขาดความสมบูรณ์ไปบ้าง	(1 คะแนน) ภาพที่ได้จาก AI ไม่ค่อยสอดคล้องกับเนื้อหา มีองค์ประกอบที่รกสายตา หรือลืมใส่คำอธิบายภาพ	(0 คะแนน) ไม่มีภาพประกอบในชิ้นงาน หรือคัดลอกรูปภาพสำเร็จรูปทั้งแผ่นมาส่งโดยไม่ได้จัดองค์ประกอบเอง
4 ความถูกต้องของภาษาและการตัดคำ (2 คะแนน)	(2 คะแนน) สะกดคำ พิมพ์ถูกต้องทั้งหมด และจัดการตัดคำภาษาไทยเมื่อขึ้นบรรทัดใหม่ได้อย่างเหมาะสม	(1.5 คะแนน) พบคำผิดหรือการตัดคำภาษาไทยผิดพลาด 1-2 จุด	(1 คะแนน) พบคำผิด หรือการเว้นวรรคและการตัดคำผิดพลาด 3-5 จุด	(0 คะแนน) พบคำผิดและการจัดการหน้าเอกสารภาษาไทยผิดพลาดมากกว่า 5 จุดขึ้นไป